

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
•Grup Başkanlığı
Tarih: 24 Haziran 2014
Sayı: 1407

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye'nin onayladığı Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin 1. maddesi, 18 yaşından küçük herkesi "çocuk" olarak tanımlamakta iken Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) 15-24 yaş grubunu genç işçi olarak kabul etmektedir. Ülkemiz de 4857 sayılı İş Kanununda Uluslararası Çalışma Örgütü'nün yaptığı bu tanıma kabul ederek 15 yaşına kadar olanları çocuk işçi, 15-18 yaş arasında olanları genç işçi olarak kabul etmiştir.

Ancak, kuralıslılığın ve esnek çalışma yaşamının adeta kural haline geldiği bir ortamda çocuk işçiliği yaşı giderek düşmekte, 4+4+4 eğitim sistemi ile birlikte bugün çocuk işçiliği yaşı 13'e kadar inebilmektedir. Sorun yapısal olduğu gibi, aynı zamanda bir anlayış sorunudur. Gerek, yeni eğitim sistemi ile yerleştirilmek istenen "mesleki beceri" anlayışı gerek istihdam politikaları, gerekse sosyo-ekonomik koşullar ve mevzuattaki boşluk/yetersizlik bugün çocuk ve insan haklarına yönelik ihlallerin başlıca sebebi olarak karşımıza çıkmaktadır. Çocukların ücretsiz işçi ya da ucuz işgücü olarak sömürülmesi anlamına gelen çocuk işçiliği çocukların eğitim hakkının gasp edilmesine, sağlıklı çevre ve temel özgürlüklerinden mahrum kalmasına, fiziksel, sosyal, kültürel, duygusal ve eğitsel gelişimine zarar veren koşullarda çalıştırılmasına neden olmaktadır.

Bugün gerek dünyada gerekse ülkemizde en çok sömürülen kesimi oluşturan yine çocuklardır. Bu anlamda dünya genelinde çocuk istismarının ortadan kaldırılması için adımlar atılmış ve ILO tarafından 138 Sayılı "Asgari Yaş Sözleşmesi" ve 182 Sayılı "Çocuk İşçiliğinin En Kötü Biçimlerinin Bitirilmesine Yönelik" sözleşmeler hayata geçirilmiş, aynı zamanda 1992 yılında Çocuk İşçiliğinin Sona Erdirilmesi Uluslararası Programı (IPEC) başlatılmıştır. Ülkemiz de bu uluslararası mücadele programlarının bir parçası olmuştur. Ancak tüm bu sözleşmelere ve uluslararası mücadele programlarına rağmen, yıllarca bu anlamda kalıcı bir iyileşme sağlanamamıştır. Çünkü sorun yapısal ve kalıcı adımlar atılmadığı sürece de çocuklarımızın emekleri sömürülmeye devam edecektir. Yoksulluğun, eğitim ve istihdam politikalarının çocuk emeğinin sömürülmesine ve çocuk işçiliğinin artmasına yol açan başlıca unsurlar olduğu düşünüldüğünde, ülkemizin çocuk işçiliğine yönelik politikalarının yeniden gözden geçirmesi gerektiği açıktır ve çocuk emeğinin sömürüldüğü bu yapı ivedilikle ele alınmadığı sürece de hiçbir kalıcı iyileşme sağlanamayacaktır.

Çocuk işçiliğinin boyutlarını ve sonuçlarını gösteren en önemli göstergelerden biri, iş cinayetlerinde hayatını kaybeden çocuklardır. 2013 yılında yaşamını yitiren 1235 işçinin 59'u çocuk işçidir (18'i 14 yaş ve altı, 41'i 15-17 yaş arası) ve bu rakam tüm ölümlerin % 4,7'sine tekabül etmektedir.

Bu nedenle, çocuk işçiliğinin geldiği boyutların araştırılması, çocuk işçiliğinin sonlanması için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi ve çocuk işçiliğinin sebep ve sonuçlarının tespit edilmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Özgür Özel

Manisa Milletvekili

Ali Sarıbaş
Çocuk Hakları Uzmanı

Ali Sarıbaş
1. St. M. İl

Ali Sarıbaş
1. St. M. İl

1407 Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
Seydi ANIKULU	İT	[İmza]
Mehmet Halil Köpür	Kocaeli	[İmza]
İhsan ÖRKES	İstanbul	[İmza]
Mehmet Haberal	İstanbul	[İmza]
Ayşe Mehmet Akar	Balıkesir	[İmza]
Hasan ÖZEL	MANİSA	[İmza]
Haluk Ahmet Akar	Balıkesir	[İmza]
Ali Haydar ÖNER	İsparta	[İmza]
Ali Özgür	İT	[İmza]
Haluk Ergüder	İstanbul	[İmza]
Hamit Akar	Balıkesir	[İmza]
M. Serdar Soyman	GİRNE	[İmza]
Mehmet Duda	Hatay	[İmza]
Haydar Akar	Kocaeli	[İmza]
Tufan K'öre	Gaziantep	[İmza]
Tolga ÇANAR	Muğla	[İmza]
Gürket AKAR	Antalya	[İmza]
Sena Kalemli	Bursa	[İmza]